

delse af ovenstaende Bestemmelser afgjøres af Kongen.

§ 15.

Foranstaende Bestemmelser gælder indtil 1ste April 1869.

Bed Voteringen blev §§ 2 til 15 enstemmig bifaldt efter Indstillingen.

Sag No. 3:

Præsidenten: Da man først idag var blevet færdig med Militærbudgettet, havde Budgetkomiteen endnu ikke funnet afgive sin Indstilling om Budgettets endelige Opgjør samt Oversigt over de samlede Indtægter og Udgifter for næste Budgettermin. Præsidenten skulle deraf foreslaa, at denne Sag indtil Videre forbrigaes.

Bed Voteringen blev Præsidentens Fortrag enstemmig bifaldt.

Sag No. 4.

Forlaget var saalydende:

"I til Aarleff Langlet bevilges som overordentligt Honorar i Anledning af Storthingssbygningens Opførelse 1500 Spd."

Præsidenten foreslog, at denne Sag toges under Behandling, uanseet Forretningsordenens § 25.

Bed Voteringen blev Præsidentens Fortrag enstemmig bifaldt.

Sagen undergaves derpaa Debat.

Balstad syntes nok, det var et noget droit Honorar dette. Manden havde da haft en ordentlig Betaling for. Taleren fandt ikke Undet sig, end at Manden havde gjort det godt og at man ved en Beslutning, som det omhandlede viste, at man fikke paa det. Men han syntes dog, at 1500 Spd. var noget droit, hvorfor han vilde foreslaa 800 Spd.

J. Sverdrup: Det var vistnok saa, at Langlet havde oppebaaret en aarlig Afslounning forat opføre denne Bygning; men denne Afslounning kunde ingenlunde siges at have været hoi. Tog man og lagde sammen Alt, hvad han havde oppebaaret, vilde det ikke engang løbe op til 4 pct. af den Kapital, som var nedlagt i Bygningen, og dette Forhold var ikke stort som Godtgjørelse for en Aarleff. Taleren syntes, at man heller skulle lade være at give noget Honorar end nedsætte det til 800 Spd. Han havde valgt 1500; det var en Sum, som der var Klang i; den svarede til 6000 Riksdaaler Rigsrigsdaler og 3000 Rigsdaaler Dans, og det var en Sum, som man fandt være bekjendt, naar det blev omtalt i vores Nabolande, hvor Sagen ganske vist vilde vække Opmerksamhed. Forøvrigt skulle han ikke opholde sig ved at begrunde Forlaget, det var i Sandhed omringet af Anbefalinger paa alle Kanter.

Balstad: Man fandt ikke rette sig efter Præsidenten af den anvendte Sum. Det kom jo an paa, hvad Bedkommende havde oppebaaret. Da imidlertid Mange syntes, at Taleren burde have foreslaet 1000 Spd. istedetfor 800, vilde han foreslaa 1000. Det var jo ogsaa en rund Sum.

Bed Voteringen blev Sverdrups Fortrag bifaldt mod 29 Stemmer.

Præsidenten foreslog, at næste Møde afholdes Thorsdag Kl. 9 til Horetagelse af Budgetkomiteens Indstilling om Budgettets endelige Opgjør.

Enstemmig bifaldt.

Præsidenten refererede:

Forlag fra Repræsentanten Aarslot til Grundlovsbestemmelse, hvorved enkelte som Tillægsbestemmelser vedtagne Forandringer i Grundloven hensøres under de Ser, som Forandringerne vedrøre. Enstemmig: Forlaget bliver under Præsidentens Hånd at bekjendtgøres ved Tryffen forat komme til Afgjørelse paa næste ordentlige Storththng.

Mødet havet.

Møde den 14de Juni.

Præsident: Harbigh:

Fraværende: 7 Medlemmer.

Dagsorden:

- 1) Indstilling fra Budgetkomiteen ang. Budgettets endelige Opgjør.
- 2) Referat af indkomne Grundlovsforlag.

Sag No. 1.

Komiteen havde indstillet som

1ste Post.

Hvad der af det til følgende Niemed for Bevilgede maatte ved forrige Budgettermens Udlob være i Behold, det vil sige, kunne anvendes til at dække de af nærværende Storthing bevilgede Udgifter, inddragtes under Statskassens kontante Beholdning, nemlig:

1. Universitetet (med den af Storthinget bestemte Undtagelse).
2. Fantevesenet Indsænkning, nemlig hvad der af forrige Thing blev særskilt bevilget til Bestridelse af Udgifter med Indsættelse i Evangelisk arbeidshus af arbejdssøre og trængende Landsstrygere af Fantefolket.
3. Rejeudgifter til Kandidat Sundt.
4. Kongsbergs Fattigvæsen.
5. Forrestforvaltningen i Finnmarken.
6. Forrestforvaltningen paa Vestlandet.
7. Undersøgelse beträffende Saltvandsfiskerierne.
8. Ferskvandsfiskeriernes Fremme.
9. Kvegavlens og Haareavlens Fremme.
10. Hesteavlens Fremme.
11. Fremme af mindre Arbeider i Elvedrag.
12. Myntindretningen paa Kongsberg.
13. Observatoriet i Bergen.
14. Erstatning til Skadelidte i 1814.
15. Fuldførelse af Reknes Hospital.
16. Do. af Pleiestiftelsen paa Reitgjerdet.
17. Hovedvei fra Alsnæs (Stalbustilen) til Nigsgrænsen.
18. Anskaffelse af et Dampmudderapparat.

19. Do. af Morings- og Stenlorje.
20. Opsørelse af et Gjerde ved Tane Glo.
21. Sørenstriver Lies Ansvær som Overformynder i Stor- og Verdalens.
22. Bidrag til Professor Munch til Udgivelse af et Kart.

2de Post.

Som Renter af Hypothekbankens Grundfond opføres paa Indtægtsbudgettet 46,000 Spd.

3de Post.

Beloget af de Sportler og Gebyrer, der ved Oprettelsen af en Byret i Christiania fulle indbetales i Statskassen, og af Auktionsintægterne i Christiania, Drammen, Christiansand, Bergen og Tronhjem opføres paa Indtægtsbudgettet henholdsvis med 13,250 Spd. og 11,750 Spd. og tillægges det Beløb, der som Departements- og Netsportler er opført paa Budgettet under 6te Post, hvilken Post bencevnes „Departements-, Nets- og Auktions-sportler.“

4de Post.

Til Styds og Diet for Fyrdirektøren og hans Assister bevilges 1500 Spd. aarlig.

5te Post.

Hvad der af de til Fyr-, Mørke- og Ningevæsenet af bevilgede Summer for Budgetterminen 1866—1869 bespares, anvendes til tilfældige og uforudseede Udgifter ved Samme.

6te Post.

Toldembedsmænds og Betjentes Lønninger efter Gagelisten samt Procenter af Indtraderne opføres med 326,000 Spd. aarlig.

7de Post.

Som Renter af Statskassens kontante Beholdning opføres 17,000 Spd. aarlig.

8de Post.

Af Statskassens kontante Beholdning tages til Indtægt aarlig 61,100 Spd.

9de Post.

Til uforudseede og tilfældige Udgifter bevilges 70,880 Spd. 79 f.

10de Post.

Saaforent Statskassens Indtægter skalde vise sig utilstrækkelige til Bestridelse af de bevilgede Udgifter, bemyndiges Regeringen til paa bedst mulige Vilkaar at optage Laan for Statskassens Regning indtil 600,000 Spd.

11te Post.

Statskassens kontante Beholdning bemyndiges Kongen til at gjøre frugtbringende enten

- a. ved at indsættes paa Folio i Norges Bank, eller
- b. ved Indlaan i Banken paa Opsigelse paa de Vilkaar med Hensyn til Opsigelsfestiden, Rentens Størrelse og ievrigt, hvorom der med Bankbestyrelsen maatte træffes Overenskomst, eller
- c. ved Udlaan gjennem de oprettede Laane- og Diskontneringskomissioner eller paa anden hensigtsmæssig og betryggende Maade.

12te Post.

Et Budget eller en Overfligt over Rigets Ind-

tægter og Udgifter for Årene fra 1ste April 1866 til 1ste April 1869 bliver af Præsidentstabet at meddele Regeringen og Statsrevisionen.

Samtlige Poste bisaldtes enstemmig efter Indstillingen.

Præsidenten foreslog derefter, at der skulde bevilges Kand. jur. Cappells 50 Spd., for at udarbeide et Sage- og Navneregister til Storthings-tidenden, hvilket Forlagt enstemmig bisaldtes. Til at modtage den norske Regering med følge ovennævnte derpaa Præsidenten en Deputation bestaaende af Bwilgmeyer, Byfoged Strøm, Valstad, Grimmelund, Wedel-Jarlsberg, Smith-Petersen, Faye, Geelmuyden og Brante. Præsidenten refererede følgende Grundlovsforslag:

- 1) Forlag fra J. Sverdrup m. Fl. til Grundlovsbestemmelse ang. Forandring i Grundlovens § 12 m. fl. §§. Enstemmig: Forlaget bliver under Præsidentens Haand at befjendt gjøre ved Tryffen for at komme til Afgjørelse paa næste ordentlige Storting.
- 2) Forlag fra Hauge til Grundlovsbestemmelse ang. Forandring i Grundlovens § 92 (Samme Beslutning).
- 3) Forlag fra M. Kildal m. Fl. til Grundlovsbestemmelse ang. Forandring i Grundlovens § 69 (Samme Beslutning).
- 4) Forlag fra Asbjørn m. Fl. til Grundlovsbestemmelse ang. Forandring i Grundlovens § 50 (Samme Beslutning).
- 5) Forlag fra D. G. Ueland m. Fl. til Grundlovsbestemmelse ang. Forandring i Grundlovens §§ 12, 13, 14, 22 og 32 (Samme Beslutning). Forsamlingen stiltes derpaa ad for atter at sammes Kl. 12.

Modtagen af en Deputation bestaaende af Dñrr. Bwilgmeyer, Byfoged Strøm, Valstad, Grimmelund, Wedel-Jarlsberg, Smith-Petersen, Geelmuyden, Faye og Brante, indfandt den kongelige norske Regerings Medlemmer sig i Stortinget Kl. 12½ Eftermiddag, ledsgaget af Høiesteret og flere Autoriteter. Regeringens første Medlem, Statsraad Stang, op læste Hans Majestæts aabne Brev af 4de dennes, indeholdende Bemyndigelse for ham til at hæve det forsamlede attende ordentlige Storting, samt Hans Majestæts Throntale, der er saalydende:

Gode Herrer og Norske Mænd!

Norges attende ordentlige Storting har nu fuldendt sit Hverv. Vi kunne i Forening betragte Udbyttet af dets Forhandlinger med Tilsfredsstillelse; thi medens Fremsridt i flere Retninger ere opnaaede, ere enkelte af dem af den Beskaffenhed, at de tor ventes at ville blive af særegen Betydning for Landets fremtidige Udvikling. Navnlig gjelder dette om Frigjørelsen af Handels- og Handverksdriften ifølge de derom ifandbragte Love og om de liberale Grundsætninger for Toldbestatningen, som, efterat de ved den med Frankrigs affsluttede og af Stortinget stadsættede Handelsstraktat

havde faaet et væsentligt Fremstød, af Storthinget ere blevne gjennemførte endog i videre Udstrekning end Jeg af finansielle Hensyn havde vovet for Tiden at foreslaa. De Bevilgninger, Jeg til Udbedring af Administrationen og til Fremgang i forfælellige Retninger havde begjært, ere i det Hele taget blevne meddelte med en Liberalitet, som Jeg paaskonner. Mine til Øphjælpning af Armeen sigtende Forslag ere ifkun delvis blevne antagne. Medens Jeg maa beklage, at Storthinget ikke gjennem fuldstændige Forfeininger har bidraget til Øpnaaelsen af den tidsmæssige Ordning for den norske Arme, uden hvilken denne aldrig fuldt kan opfylde de Krav, som et frit Folk bør have paa Forsvaret af sin Selvstændighed, vil jeg dog overlade mig til det Haab, at en flarere Indsigt og deraf følgende Samstemmighed i Anstuelsen af de herhen hørende Spørgsmaal vil være Fremtiden forbeholdt.

Hindret fra Selv at affslutte Eders Forhandlinger og fra endnu en Gang at befinde mig i Eders Midte, inden I vende tilbage til Eders Hjem, sender Jeg Edet min Afskedshilsen, idet Jeg nedbedrer Himlens Belsignelse over Norges Land og dets Indvaanere og forbliver Eder, gode Herre og norske Mænd, Alle i Allmindelighed og Enhver i Særdeleshed med al Kongelig Huldest og Maade velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot, den 4de Juni 1866.

Carl.

G. Gibbern.

Statsraaden erklærede derpaa paa Hans Majestæts Begne attende ordentlige Storthing havet.

De oplæste Dokumenter blev overleverede Præsidenten, hvorpaa denne, efter nogle indledende Ord, udbragte tilligemed Thingets samtlige Medlemmer: „Gud bevare Kongen, Fædrelandet og Broderriget.“

Den norske Regjering med Følge forlod derpaa Salen.

Den af Statsraaden holdte og Præsidenten overleverede Tale besluttedes enstemig at fulle vedlægges Protokollen.

Derpaa blev en Deputation assendt for at komplimentere den kongelige norske Regjering. Efterat denne Deputation var kommen tilbage, og Ordføreren havde meddelt, at Deputationen havde udført det den overdragne Hver og fulde overbringe den kongelige norske Regjerings Tak for Storthingets Henvedelse til den, blev Protokollen underskreven af samtlige tilstede værende Medlemmer.